

Michal Lalík

Lalík, M.: Forest health of less common forest tree species stands in Slovakia in 2024. APOL, 2025, vol. 6, no. 2, p. 330–332.

Abstract: This article is an overview forest health of less common forest tree species stands in Slovakia in 2024.

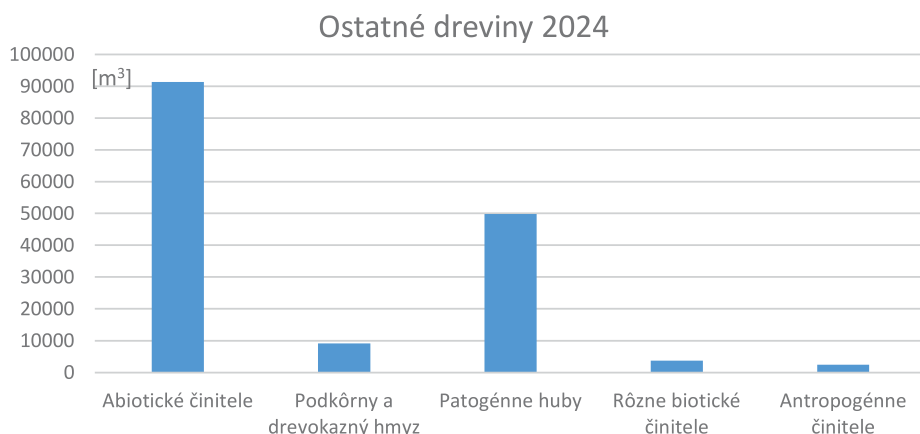
Key words: other woody plants; sanitary felling; forest health

Okrem hlavných drevín, ktorými sú v tomto elaboráte smrek, jedľa, borovica, buk a dub, radíme všetky ďalšie dreviny medzi „ostatné“. V roku 2024 bolo spracovaných 156 tis. m³ kalamitnej hmoty rovnako ako v roku 2023. Až 61 % podiel pripadá na abiotické činitele. Z biotických škodlivých činiteľov sú najvýznamnejšie hubové patogény (50 tis. m³) a podkôrny hmyz (9 tis. m³). Celkovo bolo z dôvodu napadnutia biotickými škodlivými činiteľmi spracovaných 62 tis. m³. K najvýznamnejším biotickým škodlivým činiteľom patrí huba *Chalara fraxinea* na jaseňi 45 tis. m³. Značné poškodenie spôsobujú aj antropogénne škodlivé činitele. V roku 2020 bolo takto poškodených a spracovaných 2,5 tis. m³.

Tabuľka 1. Štruktúra asanačnej ťažby ostatných drevín podľa hlavných skupín škodlivých činiteľov v roku 2024.

Table 1. Structure of sanitary felling of other woody plants, according to the main groups of harmful factorst in 2024.

Skupiny škodlivých činiteľov	Asanačná vykonaná ťažba [m ³]
Abiotické činitele	91 321
Podkôrny a drevokazný hmyz	9 152
Patogénne huby	49 857
Rôzne biotické činitele	3 799
Antropogénne činitele	2 437
Spolu	156 566

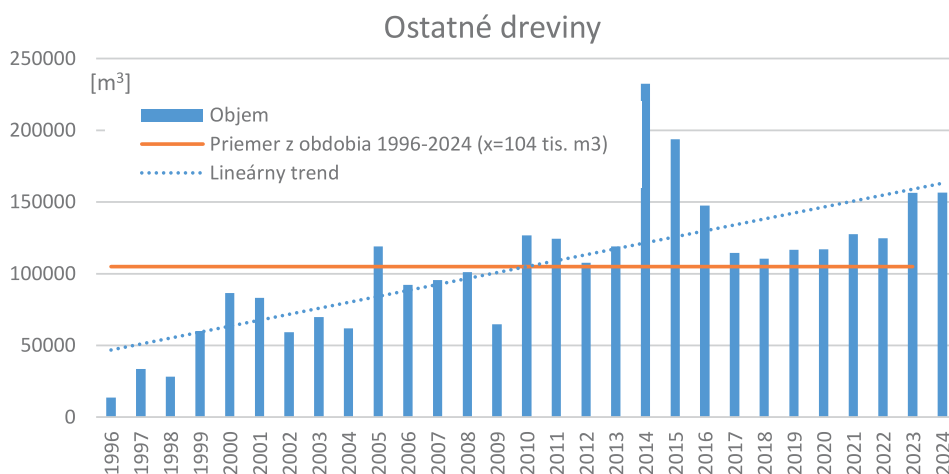


Obrázok 1. Štruktúra asanačnej ťažby ostatných drevín podľa hlavných skupín škodlivých činiteľov v roku 2024.

Figure 1. Structure of sanitary felling of other woody plants, according to the main groups of harmful factorst in 2024.

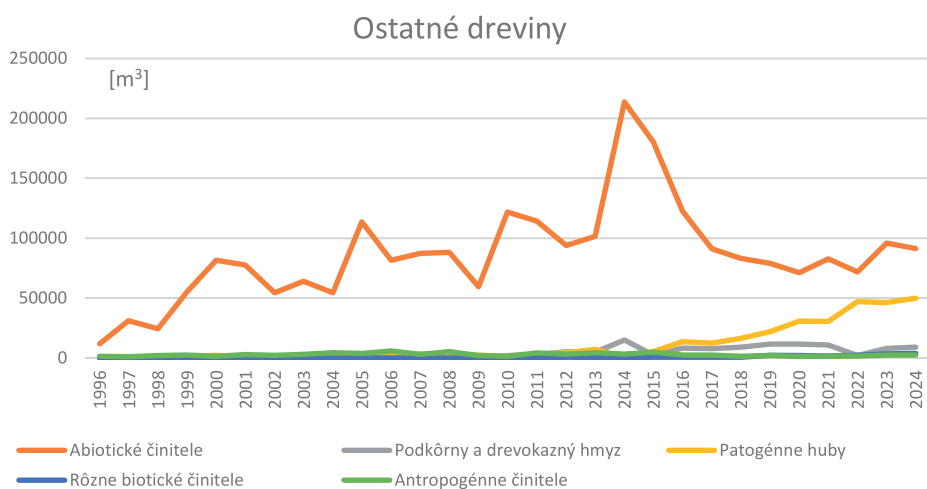
Prognóza vývoja zdravotného stavu lesov ostatných drevín

Z ostatných drevín sa na spracovanej náhodnej ťažbe bude najviac podieľať jaseň štíhly, napádaný hubou čiašočka jaseňová *Chalara fraxinea*, smrekovec opadaný napádaný lykožrútom smrekovcovým *Ips cembrae*, javory napádané nepôvodnou hubou *Cryptostroma corticale* a následne zmes rôznych drevín poškodzovaných najmä vetrom a snehom. Očakáva sa zvýšenie škôd suchom.



Obrázok 2. Vývoj objemu vykonanej asanačnej ťažby ostatných drevín.

Figure 2. Development of the sanitary felling of other woody plants.



Obrázok 3. Vývoj asanačnej vykonanej ťažby ostatných drevín podľa vybraných skupín škodlivých činiteľov.

Figure 3. The volume of sanitary felling of other forest trees timber by selected groups of pest agents.

Podakovanie

Tento článok vznikol vďaka podpore výskumným projektom Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-19-0116, APVV-19-0119, ďalej APVV-21-0131 „Vývoj a testovanie biologicko-mechanických spôsobov ochrany ihličnatých sadeníc pred hmyzími škodcami v lesoch poškodených veľkoplošnými kalamitami“, APVV-22-0545 „Nový škodca v bučinách na Slovensku: Výskum metód ochrany lesa proti lykožrútovi bukového (*Taphrorychus bicolor*)“, APVV-22-0399 „Testovanie nosiča biologicky aktívneho organizmu proti hmyzím

škodcov z rodu Chrástov Melolontha“, APVV-23-0156 Výskum populácie a možností ovládania invázneho druhu sietnička dubová (Corythucha arcuata) v dubových ekosystémoch Slovenska, APVV-24-0425 Dynamika prenosu umelo aplikovanej huby Beauveria bassiana v požerkoch Ips typographus, „Progresívne metódy ochrany lesa v meniacich sa ekologických podmienkach (PROMOLES)“, projekt financovaný z rozpočtovej kapitoly MPRV SR (prvok 08V0301). Tento článok vznikol aj vďaka spolufinancovaniu Európskej komisie v rámci projektu LignoSilva [Grant Agreement #101059552] v rámci akcie Horizon Europe Teaming for Excellence.

ADRESA

Ing. Michal Lalík, Ph.D.
Národné lesnícke centrum – Sekcia pre vedu a výskum
Lesnícka ochranná služba
Lesnícka 11
SK-969 01 Banská Štiavnica
e-mail: michal.lalik@nlcsk.org